Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ VIII. Олифантъ, Па. Середа 15-го Августа 1900. Число 30.

КАЛЕНДАРЬ.

Августъ.

15	С.	Перенесене мощей св. Стефана
16	Ч.	Исаакій, Далматъ и Фавстъ
17	П.	Св. 7 Отрокôвъ въ Єфесѣ
18	С.	Євген. муч (Предпр. Преобр)
19	Н.	10. по Сош. Преобр. Господ.
20	П.	Стефанъ I. Царь угорскій
21	В.	Емиліянъ испов.

ЗМѢСТЪ.

Справы „Союза“. — Слово вôдъ редакціи. — Переглядъ тыждневый. — Велика рôчниця. — Панщина по плейзахъ. — Допись. — Розмова кума Гриця зъ Василемъ. — Новинки. — Посмертнй вѣсти — Всячина. — Фейлетонъ: Олекса Щупакъ. — Стихъ: Въ Пенсильваніи. — Руско-англійскій провôдникъ. — Оголошеня.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Справоздане касове „Р. Н. Союза“ за мѣсяць юлій 1900 року.

Ansonia, Conn. Братство св. Петра и Павла	$27.00
Auburn, N. Y. Бр. св. О. Николая	6.65
Belle Vernon, Pa Бр. Пр. Богородицѣ	17.08
Brooklyn, N. Y.	——
Buffalo, N. Y. Бр. св. Іоана Хрестителя	12.78
Calumet. Pa. Бр. св. Іоана Хрестителя	24.90
Charleroi, Pa. Бр. Сошест. св. Духа	21.60
Christopher. Pa. Бр. св. Аядрея	8.40
Cleveland, O.	——
Edwardsdale, Pa. Сасъ и Василько	4.20
Eleonora, Pa. Бр. св. Арх. Михаила	14.33
Elmira Heights, N. Y. Бр. св. Арх. Мих.	9.49
Glen Lyon, Pa. Бр. св. Петра и Павла	11.70
Homestead, Pa. Бр. св. Арх. Мих. (юній и юлій)	10.50
Jersey City, N. J. Бр. св. Петра и Павла	42.15
Jessup, Pa. Бр. св. Петра и Павла	18.00
Lancaster, N. Y. М. Р. Н. С.	——
Lansford, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	89.40
Lodi, N. J. М. Р. Н. С.	——
Mahanoy Plane, Pa.	——
McAdoo, Pa. Бр. Покр. Пр. Богородицѣ	62.13
McKees Rocks, Pa. Бр. св. О. Николая	——
Mayfied, Pa. Бр. св. Кирила и Методія	27.97
„ М. Р. Н. С. (юній и юлій)	80.61
Mt. Carmel, Pa. Бр. св. Димитрія	21.76
„ Бр. св. Петра и Павла	42.65
New Britain, Conn. М. Р. Н. С.	——
Northampton, Pa. Бр. Пр. Богородицѣ	49.80
Old Forge, Pa.	——
Olyphant, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	139.20
„ Фекула Василь	70
Pittsburg, Pa. Бр. св. О. Николая	135.19
„ Бр. дѣвоче	——
Plymouth, Pa. Бр. св. Петра и Павла	29.66
Priceburg, Pa. Бр. св. Василія Вел.	38.52
Rendham, Pa. М. Р. Н. С.	——
Rohne, Pa. Бр. св. Спаса	14.11
Sayre, Pa. Бр. Благовѣщеня Пр. Бог.	6.14
Scottdale, Pa. Бр. св. Іоана Хр.	8.10
Sranton, Pa. Бр. св. Иліи Прор.	19.76
Shamokin, Pa. Бр. св. Кир. и Мет.	84.60
„ Бр. св. Йосифа	11.63
Shenandoah, Pa. Бр. св. Арх. Мих. (юній и юлій)	97.40
Simpson, Pa. Бр. св. Василія Вел.	——
Soldier, Pa. Бр. св. Арх. Мих.	5.00
St. Clair, Pa. Бр. Пр. Богор.	37.81
St. Louis, Mo. Бр. св. Арх. Мих.	38.95
Syracuse, N. Y. Нове Братство	11.90
Trauger. Pa. Бр. св. Петра и Павла	36.45
Troy, N. Y. Бр св. О. Николая	13.24
Waterbury Conn. М. Р. Н. С.	——
West Pawlet, Vt. Бр. Покр. Пр. Бог.	17.45
Whitney, Pa. Бр. Трехъ Святителей	10.70
Wilkes-Barre, Pa. Баґанъ Семанъ	4.20
Yonkers, N. Y. М. Р. Н. С. (юній и юлій)	43.25
Разомъ:	$1407.06

Станъ касы »Союза« зъ днемъ 30. юлія б. р. такій:

Доходу:	$7859.45
Розходу:	1070.32
Остае въ касѣ:	6789 13
Зъ того депозитôвъ є:	$1862.54
Фондъ розпорядимый	56.74
Фондъ желѣзный	4869.85
До фонду желѣзного виненъ »Союзъ«	$2414.58,
понеже фондъ жел. мае выносити	$7284.43

Въ другôй половинѣ юлія б р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючй новй члены:

St. Clair, Pa.

	Число въ гол. книзѣ:
44. Вышньовска Анна	254
45. Вышньовскій Іосифъ	254
46. Ґалайґа Марія	255

Sayre, Pa.

47. Петрикъ Марія	1974
48. „ Антôнъ	1975

Lansford, Pa.

49. Бѣнцаровскій Романъ	1976
50. Мѣчекъ Михаилъ	1976
51. Ферко Стефанъ	1976

Glen Lyon, Pa.

52. Олесневичь Грицъ	1364

Jersey City, N. J.

53. Дзябякъ Иванъ.	129

Д. Пирчь.
секретарь

Квитъ

на $30.00 словами трийцять доляровъ, котрй я низше пôдписана, яко посмертне по моимъ хлопцю Теодозію зъ касы »Союза« одержала.

Антонія Кирпанъ.

ПРИ СВѢДКАХЪ:
Андрѣй Пижь,
Петро Ґрабани.

Слово вôдъ редакціи.

Поважанй читателѣ и читательки!

Хочемо звернути нынѣ вашу увагу на одну рѣчь досыть великои ваги, а се на вашй дѣти.

Що нашй дѣти лѣпшй и вглядно розумнѣйшй вôдъ старшихъ, се въ бôльшôй части правда, бо они выхованй въ иншихъ, щасливѣйшихъ обставинахъ. Если бы мы, старшй, були въ такихъ самыхъ обставинахъ выхованй, були-бъ и мы мудрѣйшими и лѣпшими.

Одна лишь бѣда зъ нашими дѣтьми, що они, якъ и взагалѣ молоде поколѣне всякихъ другихъ народôвъ, бôльше склоннй до анґлійскои мовы якъ до рускои. И не дивно! Нашй рускй школы, котрыхъ дуже мало, та котрй зъ малыми лишь выимками, дуже нужденнй, не могуть защѣпити въ дѣтяхъ любови до рускости; книжокъ рускихъ дѣти дуже мало читають, бо и старшй, а навѣть такъ званй »интеліґенты« декстрй того не роблять; тымъ бôльше не читають дѣти часописей.

Щобы сему лиху бодай въ части зарадити, постарались мы о яку таку книгарню, въ котрôй и для дѣтей знайдесь де що цѣкавого, а кромѣ того въ слѣдуючихъ числахъ »Свободы« будемо помѣщати около двѣ шпальты матеріялу для дѣтей вôдповѣдного въ анґлійскôмъ языцѣ зъ образками, щобы ихъ черезъ те заохотити до читаня нашои рускои газеты. Матеріялъ той писаный дуже приступнымъ легкимъ языкомъ, буде не безъ пожитку и для старшихъ. Читаючи его, будуть набирати они вправы въ языцѣ анґлійскôмъ такъ доконче тутъ кождому потрѣбнымъ.

Сподѣемось, що пов. читателѣ и читательки »Свободы« не возьмуть намъ сеи »новости« за зле, але противно, зваживши, що впроваджене такои новои рубрики потягае за собою значнй кошты, пôдôпруть насъ и будуть не лишь точно свою предплату засылати, але и зъеднувати намъ нотыхъ предплатникôвъ.

Редакція.

Переглядъ тыждневый.

—Ненависть полудневыхъ бѣлыхъ до ніґрôвъ зновь выйшла на верхъ. Въ полудневôй Каролайнѣ ухвалено право, въ наслѣдокъ котрого три пятыхъ части ніґрôвъ живучихъ въ тôмъ стейтѣ не будуть мати права голосованя.

— Вôдъ 18. юлія перестали Хинцѣ стрѣляти на чужинцѣвъ въ Пекінѣ, бо и такъ вбили вже 56, а зранили 138. Коло мѣста Піетсанґъ була велика битва мѣжь союзными европейскими войсками, а Хинцями. Союзнй войска втратили 1200 людей, Хинцѣ втратили такожь много и мусѣли уступити, мабуть на те тôлько, щобы невдовзѣ ще зъ бôльшою силою вдарити на бѣлыхъ. Мѣжь тымъ принцъ Tuan, найбôльшій ворогъ чужоземцѣвъ, побивъ сильно россійскй войска надъ рѣкою Амуръ и затопивъ ихъ 4 судна. Заохоченй тою побѣдою Хинцѣ пôдносять головы и мордують многихъ чужоземцѣвъ и тыхъ Хинцѣвъ, що приняли христіяньство. Лі-Гунґ-Чанґъ, заступникъ королѣвскій, дôставъ поручене провадити договоры покоєвй зъ державами чужоземными. Тй однакъ не хочуть жадныхъ переговорôвъ, доки хинскій рядъ не забеспечить комунікацію амбасадорôвъ зъ ихъ правительствами. Въ виду того союзнй войска идуть дальше на Пекінъ, пôдъ проводомъ нѣмецкого ґрафа Валдерзе.

— Италійскій король вже похованый, лежить въ Римѣ, а его сынъ обнявъ тронъ. Всюда спокôй панує.

— Буры все ще бють ся зъ Анґликами въ полудневôй Африцѣ, та спôймали 300 Анґликôвъ до неволѣ.

— В. Д. Брайнъ, демократичный кандидатъ, сказавъ, що если зôстане президентомъ, дасть независимôсть Филипинамъ. Въ виду сего Филипинцѣ зновь сильнѣйше рушають ся.

— Молодый сербскій король Александеръ оженивъ ся зъ 38 лѣтною Мадамъ Машинъ. Мае она бути дуже красна и доброго серця. Дѣдъ короля Милошь Обреновичь пасъ свинѣ, а отець, Милянъ Обр., славный зô свого розпустного житя є найстаршимъ комендантомъ вôйскъ въ Сербіи. Вôнъ не жіє зъ жѣнкою.

Велика рôчниця!

Якъ разъ минувъ рôкъ, коли то нашй патріоты зъѣхали ся до Філядельфіи, щобы американьску Русь зъорґанізовати и повести певнымъ крокомъ впередъ. Зъѣхалось до 30 священникôвъ и совѣтъ сотвориша. Однй прибули зъ тымъ святымъ переконанемъ и намѣромъ, щобы вже положити конець всѣмъ свиньствамъ и завести якійсь ладъ; другй — се пачка, що знае лишь свое »я«, прибули, щобы обезпечити свои приватнй справы, бо всяка орґанізація въ тôмъ напрямѣ имъ непотрѣбна а навѣть шкôдна; а трету частину творили тй, що прибули зъ цѣкавости, що зъ того выйде, або нерѣшимй, що не знали, чи мають пристати до першихъ чи до другихъ.

(Продовжене на другôй сторонѣ).

ОЛЕКСА ЩУПАКЪ.

Отворивъ Щупакъ Олекса старый сусѣчище, ставъ гарбати руками въ порохнѣ, що черваки наточили лѣтами, знайшовъ кусень посторонка... Тôлько й зôстало спадщины по послѣднôй ліцитаціи, тôлько памятки по дорогихъ покôйникахъ, бо весь вѣковый доробокъ разомъ зъ жѣночими коралями забравъ до чиста начальникъ »влосцяньского« банку...

Оглядае Щупакъ Олекса мотузъ, натягае, зробивъ петлю, зацморкнувъ на руку, далѣ вложивъ собѣ на шію и таки на добре зацморкнувъ ся, ажь мало очи зъ глубокихъ ямъ не вылѣзли, ажь щось хрупнуло въ горганцѣ... Добрый мотузъ, нездрухнѣлый... на що бы вôнъ придавъ ся? За добрихъ часôвъ припинали на нѣмъ телята въ хатѣ при столѣ, а нынѣ, що на нѣмъ припняти?... що?...

Добрй то були часы, коли Олекса Щупакъ малымъ хлопцемъ вывертавъ козлы на святый вечеръ по »дѣду« разомъ зъ телятами... а нынѣ? Жѣнка на жидôвскôмъ загонѣ гарує день безконечный за пôвтора шѣстки. Вôнъ прибѣгъ зъ паньского лану перервати голодъ, глядить по хатѣ — пусто.. Пѣчь зимна, горщокъ зъ киселицѣ на земли розбитый, вôкно вывалене зъ варцабомъ, дворовый песъ выпередивъ Олексу, зробивъ собѣ комашню. Та на чôмъ ту жити и якъ жити? На тыхъ чотырохъ морґахъ жовтѣльницѣ, що коли дощь перепаде, то булькотить въ нѣй якъ скисла фасоля въ голоднôмъ животѣ, а коли святе сонѣчко ожарить еи, то не тôлько выгорить псянка, але й той старый мошище костурбатый по купинахъ щезае. Та щобы то хочь вôнъ самъ на тыхъ чотырохъ морґахъ, ту ще й стрыкъ держить зъ того половину, а стрыкъ мае пятнайцятьлѣтного сына Гриня... Не дôждати ся по смерти старого лѣпшои долѣ! А що буде за кôлька лѣтъ, якъ Гринь оженить ся, якъ прибудуть дѣти и стануть Олексу Щупака щупати на всѣ боки и гонити зъ хаты? Ахъ! той Гринь, той Гринь! На що вôнъ народивъ ся и черезъ пятьнайцять лѣтъ якъ жарене вугле пече его серце, навѣть у снѣ не дае спокою! »Не выдержу дальше — думае собѣ Щупакъ Олекса — нынѣ конець мушу тому зробити... нехай дѣе ся, що хоче! Старый въ лѣсѣ, вôнъ самъ у хатѣ, сусѣды всѣ въ поли... Лѣпша нагода такъ скоро не знайде ся...«

И заихавъ Щупакъ Олекса мотузъ за пазуху, выйшовъ задными дверми на стрыкове подвôре, сѣвъ мѣжь околотами пôдъ стодôльчиною... Якось не може набрати вôдваги, хоть очи закипѣли кровю, а въ головѣ наче сто ковалѣвъ рѣже молотами. Жде пôдъ стодолою, жде, не може крѣнути собою..

Наразъ якась діявольска сила поперла его въ стрыкову лѣпянчище. Дивить ся Олекса, а Гринь за варстатомъ мече перемѣтує човенцемъ, потовкує лядою, перебирае нôжками и спѣвае якоись богомѣльнои.

Не може Щупакъ Олекса забрати ся до катôвского дѣла, хоть лютости въ серцю стократь бôльше, нѣжь у кровожаднôмъ звѣрѣ.. Хоть десь тôлько сили въ нѣмъ взяло ся, що пальцями подробивъ бы, щобъ разъ освободити ся вôдъ тыхъ що-денныхъ мукъ... Вкôнци кинувъ ся Олекса зъ цѣлою силою на свою жертву, ажь ткацкій варстатъ розлетѣвъ ся, зацмокнувъ мотузъ на шію Гриневи, повѣсивъ его на кульку до ґраґара... Справа пôшла такъ легко, такъ спокôйно, що парубчакъ анѣ не йойкнувъ, анѣ не ворухнувъ ся. Зависъ пôдъ стелею, склонивъ голову наче заснувъ у колысцѣ упоеный тужливою пѣснею покôйнои своеи матери. Добре, що не боронивъ ся, тôлько якъ »агнецъ на заколеніе« вôддавъ ся въ катôвскй руки стрыйного брата, навѣть руками не рушавъ. Нѣ крови, нѣ знаку, нема навѣть но чôмъ затирати слѣдôвъ Каиньскои злобы.

Вхопивъ Олекса коновку зъ водою, пôгнавъ къ косарямъ на паньскій ланъ, косить безъ утомы, не спочивае.

Кладе Олекса перекосы въ колѣно, другй не въ силѣ зрôвнати ся зъ нимъ. такъ гонить напередъ, а якъ тôлько пристане на хвилю косу поострити, заразъ чуе крикъ зъ села. бачить, якъ старый стрыкъ обôймае зимного трупа и заносить жалобу до Бога. Не може Олекса приглушити тыхъ страшныхъ плачôвъ бренькотомъ каменя о косу, тягне косою въ густôй буйнôй травѣ, мало не переломить ся въ двое. Косарѣ на передѣ утѣкають, щобы котрому не пôдтявъ ноги.

Зачепивъ Олекса косою о якійсь кимакъ, коса розскочила ся на четверо... Вôнъ самъ поваливъ ся на перекôсъ, встромивъ голову въ холодну скошену траву, лѣзе десь у пропасть пôдъ землю, гидко ему жити на сѣмъ свѣтѣ.

Пôднимають Олексу люде... ба, та то не люде — то жандармы зъ баґнетами... Уже прійшли забрати Каина, братоубійника. Громадске начальство обступило кругомъ, глядить люто, гидить ся дикимъ звѣромъ въ образѣ чоловѣчôмъ. . А сивый стрыкъ все ще обнимае трупа и глядить на небо, якъ бы звôдтамъ мала упасти хоть краплиночка лѣку на его роздерте серце, хоть дрôбочка потѣхи на его зболѣлу, вôдчаяну душу. Нѣме горе страдальця вôтця такъ велике й невысловлене, що здаесь разомъ зъ нимъ заводить-рыдае мертвота, не то людске серце.

Скували жандармы Олексу Щупака, сильно скували ланцухами, ажь руки въ мигъ згрубѣли, ажь нѣхтѣ посинѣли, ажь лице почорнѣло. Увели душегуба до вôйтовои хаты и кажуть хатнымъ выносити ся геть... Хотять самй розмовляти зъ вѣшателемъ, на свôй ладъ протоколъ тягнути.

— Нѣ, панове жандармы! Моя хата не катôвня! — вôдзывае ся на се вôйтъ. — Ведѣть его де хочете, але тутъ, я у своѣй хатѣ на таке не позволю...

Надумали ся жандармы, пошептали, повели Олексу въ лѣсъ, стискають ланцухами, товчуть грѣшнй кости кольбами, кажуть:

— Признай ся, злодѣю! признай ся душегубе! Нѣчого тобѣ не буде, волосъ тобѣ зъ головы не спаде, тôлько признай ся!

Олекса мовчить, не признае ся. Наче мертва опока слова не писне, зносить рôвнодушно тортуры, не признае ся.

— То самъ діяволъ въ подобѣ людскôй! — мовлять до себе жандармы. — Лишѣмъ тоту роботу, ведѣмъ его до суду, може той що зъ него вытягне.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA“

(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly,
published every Wednesday by the Svoboda Publ. Co., P. O. Box 418, Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для рускаго народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Середу и коштуе:

Въ Америцѣ на рокъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рокъ	$3.00

Адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 418. — OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посилати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ).

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, такожь свôй старый адресъ.

Увага.

Хотячи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Alex Szlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто хоче записати собѣ
ОДИНОКУ, ✳ ✳
✳ РУСКУ, ✳
РОБôТНИЧУ ҐАЗЕТУ,
най пише на адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 418,
OLYPHANT, PA.

(Продовженя зô стороны першои).

Заграло море — зачались наради. Босфоръ (та трета частина) ажь затрясъ ся, побачивши, якъ тѣ другій нечайно скочили на першихъ, якъ быкъ на червону плахту. Здавалось, що туй-туй по всьому, але роги быка оказались слабыми. Нападъ вôдперто, чола выпогодились, але не розумъ та серце, наради пôшли впередъ и доведено до кôнця.

Уложено статуты, ухвалено богато доброго, выбрано совѣтъ, котрому дано навѣть директиву, що мае чинити и розъѣхались домôвъ зъ нетаеною цѣкавостю, що зъ того буде.

И власне, коли минула рôчниця собору руско-американьскои провінціи, коли минувъ рôкъ славного урядованя нашого першого »Совѣта«, я нищій рабъ божій думавъ, що ту рôчницю якось почтить ся. А вже бувъ певнымъ, що »Совѣтъ« скличе рôчній зборы и здасть справозданє зô своеи дѣяльности, якъ то буває у людей. Ще-мъ гадавъ, що може хтось зô старшихъ подвижникôвъ або членôвъ »Совѣта« забере голосъ въ тôй справѣ. Але де тамъ! Всьо благоденствуе, »Совѣтъ« нѣчи-чиркъ; а той, що чогось сподѣвавъ ся справдивъ пословицю, що »надѣя дурному радôсть«.

Тому я, бажаючи, щобы та свѣтла хвиля въ розвою амер. Руси не минула безслѣдно, бо за рôкъ въ тôмъ часѣ вже будемо въ початкахъ нового столѣтя и може середъ иншихъ вôдносинъ, забравъ слово. А прошу на мене не гнѣватись за се, бо роблю се (хочь не покликаный) въ найлѣпшôй вѣрѣ та хочу знати, якои маю спѣвати — ци »вѣчная память« — ци »многая лѣта«.

Я хотѣвъ бы коротко зазначити: 1) чи »Совѣтъ« вывязавъ ся зъ порученои ему роботы? 2) яка користь зъ его рôчнои дѣяльности для амер. Руси? 3) що дальше думае робити?

»Совѣтъ« мавъ передовсѣмъ скрѣпити саме товариство священникôвъ и всѣхъ неприсутныхъ на соборѣ запросити до вступленя въ члены. Мавъ скликати чимъ скорше новій зборы вже зô свѣтскими делеґатами церковныхъ громадъ и переправдити загальну орґанізацію. Мавъ выдавати шематизмъ, мавъ постаратись о фондъ міссійный и розпочати выдавництво, мавъ вôдбувати рôжній зборы получений зъ місіями та вѣчами для народу и т. д.

А що зъ того всього зробивъ? Я не знаю! А хто знае, то зволить повѣсти!

Ну, але прецѣнь щось робивъ! Такъ що?

О скôлько знаю зъ публичныхъ заявъ, то »Совѣтъ« вôдбувъ пôвтора засѣданя, на котрыхъ порѣшивъ ажь 80 справъ! Прошу не смѣятись! Предсѣдатель »Совѣта« отримавъ масу писемъ, котрыхъ урядове число дôйшло до 219! »Совѣтъ« выславъ двѣ чи три комісіи. Перша и друга вѣнчались великимъ зеромъ, а трета комісія перепровадила пертрактацію новои парохіи — въ парохіи. Що бôльше? Ага ще було два оголошеня вôдъ »Совѣта«: щобы святкувати рôчницю хрещеня Руси и щобы куповали льосы дякôвскои фантовои льотеріи, въ наслѣдокъ(!) чого богато льосôвъ розпродано. — Бôльше заслугъ я не годенъ вычислити, хиба додати ще тую, що ей принѣсъ »Свѣтъ«, що »Совѣтъ« писавъ до Уґвара, щобы намъ ще прислали звôдтамъ трохъ свящennикôвъ, котрій могуть бути и чистои крови мадярами, щобъ тôлькы писались дубельтовымъ »с«. — Отъ и всьо. А хто знае бôльше, най скаже!

Яка-жь користь для амер. Руси?

О, користь величезна! Але — прошу не смѣятись — я не скажу, бо.... бо самъ не знаю.

Однакъ все таки добрымъ окомъ можна де-що дослѣдити. Отъ редакторы »А. Р. Вѣстника« менше гавкали на »пільско-вікраиньскихрадикально—соціялістическихъ-франковско-галицкихпільщаків«. Було менше явного ворогованя, а навѣть певна позôрна ґречнôсть та згода, але за се пôдпольна робота »русскихъ мадяронôвъ« (пôдъ котрыми розумѣю тôлько пару людентъ зъ угорскои Руси, котрій хотѣли-бъ всѣхъ за чубъ водити) взмоглась такъ, що »касіерови Совѣта« вже було того за богато и въ часѣ конвенціи »Соединенія« хотѣвъ закладати нове товариство священникôвъ. Решта всьо було по давному. Парташкарство и муфованє панôвъ превелебныхъ цвило, якъ перше; народъ темный не знавъ та не знае въ бôльшости, що робити, и вôддаесь своимъ налогамъ та жіе своимъ житемъ; а тѣ, що тому рôкъ вôдограли ролю быка зъ червоною плахтою, тѣшать ся. Се-жь въ певнôй части и ихъ заслуга такои »красно-рѣчивои« дѣятельности »Совѣта« въ першôмъ роцѣ.

А хто хоче знати, що дальше буде, то най спытае у самого »Совѣта«, бо пôсля новыхъ вѣстей, свѣжій зборы зъ делеґатами церковныхъ громадъ вôдбудуть ся, але ще дня, мѣсяця и року не вызначено.

Тыхъ пару листочкôвъ уважавъ я за потрѣбне кинуги въ ту ювилейну рôчницю, щобы звеличати память важнои хвилѣ въ исторіи амер. Руси. — Кинувъ я ихъ по щирости, а сли въ чôмъ не бувъ докладнымъ або змыливъ, то прошу не лаяти але справити.

Ант. Бончевскій.

Панщина по плейзахъ.

Розвѣялись рожевій думки! Розбились надѣи! Рай перемѣнивъ ся въ пекло, а вôля на Америка на панщизняну, невôльничу. Особливо по далекихъ, чôрныхъ плейзахъ, де брехи, та шанды та коксовій печѣ свѣдчать о тôмъ, що люде тамъ жіють, а не якій звѣрята. Пôйшли на марно ясній мысли, идуть на марно здоровій руки, пропадаютъ люде. Якъ цвинтарѣ выглядають плейзы. Якъ великій гробовища, въ котрыхъ и живій вже смертію дышуть.

Що каже о нихъ ученый Американецъ.

Що я пишу правду, покликуюсь на д-ра Спара*), котрый такъ пише о однôмъ плейзѣ близько Гейзелтону:

Се мѣсточко, котре я видѣвъ, було оселею чужинцѣвъ и я судивъ ихъ жите пôсля того, якъ они жили въ краю и менѣ здавалось, що они добре жіють. Судячи-жь ихъ жите пôсля американьскои мѣрки, оно було лихе. . Мѣсточко се не було вôльне. Що еще показувало на яку-таку вôльнôсть, то се, що по страйку въ Латимерѣ майнеры могли кликати доктора до хорого, якого хто хоче. Передъ страйкомъ они мусѣли брати компанічного доктора. за що компанія стягала 75 цнт. кождого мѣсяця або 50 цнт. въ кождôмъ поодинокôмъ выпадку. По страйку они брали доктора, якого хотѣли самі..... Друга причина страйку, компанічній шторы, не зôстала усунена. Въ тôмъ взглядѣ стосунки були майже такь лихій, якъ на полудни (South). Пейду брали люде кождого пятнайцятого, але тôлько до першого. За два тыждня компанія зôставала имъ довжна. Въ той спосôбъ тôлько дуже ощадній могли деинде куповати, якъ въ компанічныхъ шторахъ, та навѣть они не важились сего чинити..... Пенсильвенійскій соймъ (legislature) выдавъ право, що вся робота по майнахъ мае бути плачена готовыми грошми, але додавъ словце »on demand«, зн. на жданє майнерôвъ. Для кождого жь поодинокого майнера жадати грошей, коли компанія волить платити чеками въ шторѣ — значить жадати увôльненя зъ роботы .... Що до практикъ компанічного нитору, то найгôршою она есть зъ продаванемъ пороху. Кождый майнеръ мае куповати горохъ въ компаніи и коли есть робота пôстôйною, майнеръ зъ лебромъ потребуютъ 12 кеґôвъ на мѣсяць. За оденъ кеґъ платять компаніи $2.75, коли въ фабрицѣ можна дôстати кеґъ за 96 цнт. Въ той спосôбъ компанія зыскуе на мѣсяць коло 20 дол. Такъ само дѣесь здирство зъ майнерскою оливою, котру майнеры по далекихъ плейзахъ мусять дорого оплачовати.

*) America's working people, by Ch. Spahr Longmanns, Green — Co. New York.

Хлопы зъ „баюсами.“

Коли такъ дѣе ся въ плейзахъ, де наший люде кôпають тверде вугле, то не лѣпше дѣе ся въ околици Пітсбурґа, де наший люде суть занятій при коксовыхъ пецахъ. Тамъ они мешкають въ компанічныхъ шандахъ, беруть зъ компанічныхъ шторôвъ, а компанія такъ стереже нашихъ людей, що, якъ сповѣдавъ менѣ нашь чоловѣкъ, перазъ лучаесь, що якій тамъ »суперъ« заглядае и до горшка, абы знати, якъ жіють »Гунґеріенсъ«. Хлопы тамъ мусять бути женаты (се потвердивъ такожь „Herald“ зъ Ню Йорку), а якъ котрый не есть женатый мусить мати »баюсы«, абы выглядавъ, якъ жѣнчинъ мужь

Сумне мѣсто.

Якъ сій нещасній стосунки, котрій мы коротенько описали, вôдбиваютъ ся на людяхъ, можемо бачити, коли за симъ же ученымъ Американцемъ подивимось на мѣсто Гомстедъ коло Пітсбурґа. Вôнъ такъ говорить: »Тутъ (въ Гомстедъ) сама атмосфера есть часами повна жалю и безнадѣйности. Декотрій люде боялись зô мною говорити. Навѣть католицкій священникъ не хотѣвъ о нѣчôмъ менше поінформовати. Бракъ вôльности подобавъ на бракъ вôльности въ малыхъ майнерскихъ плейзахъ всходнои Пенсильваніи. Навѣть на полудни (Савтъ) есть вôльнѣйше, не говорячи вже нѣчого о свободѣ въ Масачусетсъ. Менѣ здавалось, що стара панщина на ново вôджила«.

Въ другôмъ мѣсци такъ каже: »Нѣхто въ Гомстедъ не поважився бы ся отверто вступити до юніи. Президентъ (компаніи Карнеґого) сказавъ, що выжене зъ роботы кождого чоловѣка за таку провину и всѣ робôтники зрозумѣли, що се есть основою теперѣшнего порядку«.

Стара бѣда насъ вôдшукала.

Я есьмъ певный, що сей ученый Американецъ бувъ бы майже всюды такій вôдносины знайшовъ помѣжь нашими людьми, якъ ихъ знайшовъ въ Гомстедъ и малôмъ плейзѣ близько Гейзелтону. Намъ всюды однаково. Насъ всюды тримають въ неволи, чи въ краю на паньскихъ ланахъ, чи въ Америцѣ пôдъ чорными дахами чорныхъ шанъ, и ще чорнѣйшихъ брехъ. Немовь бѣда насъ мусить конечно знайти, хоть бы мы вôдъ пеи ажь за сине море втѣкли. А для чого оно такъ?

Павло Тимкевичъ.

ДОПИСЬ.

Зъ Beaver Creek, Alta, Canada.

Дôходять насъ вѣсти зъ другихъ сторôнъ Канады, що черезъ посуху и морозы лихій сего року будуть урожаѣ. Въ нашôй однакъ кольоніи рѣчь мае ся противно; весна була гарна, дощу подостаткомъ, а и лѣто дописуе во всѣмъ хлѣборобамъ. Якъ такъ дальше пôде, то будемъ мати богатій жнива и хлѣба до волѣ.

Дня 10. юлія приѣхавъ до нашои кольоніи о. Заклинскій зô Спол. Державъ. Дуже се утѣшило насъ всѣхъ, бо мы вôдъ давна чекали вже на свого душпастыря, а слухати польскихъ и французкихъ місіонарôвъ зъ ихъ аґітаціею на шкоду нашого обряду, зъ польскимъ патріотизмомъ и езуицкими идеями цѣлкомъ намъ остогидло. Они безперестанно перетягали Русинôвъ на свое, клепталы намъ, що нѣколи не будемо мати свого священника и на добре зачали вже були ту розживатись. О. Заклинскій перенокодивъ тому, бо на саму вѣсть о его приѣздѣ народъ (не выключаючи и Полякôвъ) вôдвернувъ ся вôдъ нихъ.

Однымъ словомъ если такъ дальше пôде и о. Заклинскій схоче тымъ щиро занятись, то наша кольонія буде мати славу найлѣпше зорґанізованои рускои громады въ Канадѣ.

Посвяченє нашои церкви вôдбулось дня 5. августа, про що ширше напишу другимъ разомъ.

Лешко Карпецъ.

Розмова
кума Гриця зъ Василемъ.

Гриць: — Где-жь то вы куме остатными часами перебували, що вже вôдъ довшого часу не бачу васъ и длячого такъ зле выглядаете?

Василь: — Отъ дайте менѣ чистый спокôй, нещасте мое тай годѣ! Я ледво лажу по свѣтѣ и дивую ся самъ собѣ, що еще дыхаю.

Гриць: — Що жь то вамъ такого притрафило ся, може, сохрани Господа, якій выпадокъ?

Василь: — Га, дякувати Богу, выпадокъ нѣ, але

Ставъ Щупакъ Олекса передъ судомъ. Свѣдкôвъ, присяжныхъ судиѣвъ, панôвъ адвокатôвъ, судцѣвъ тьма тьменна... Пытають на рôжній способы, пишуть протоколы, а вôнъ все одно и то само:

— Я Гриня не повѣсивъ... я о нѣчôмъ не знаю... я того дня косивъ на паньскôмъ ланѣ.

Скôнчивъ ся процесъ. Присяжній всѣ одноголосно сказала: »нѣ« — вôнъ не убивъ, не повѣсивъ брата. Судъ выправдавъ Олексу и пустивъ на волю. Ажь лекше вôддыхнувъ. Уже такъ близько бувъ коло шибеницѣ, що бачивъ, якъ катъ до него забирае ся, а тымчасомъ вôнъ на воли... самъ судъ справедливый орѣкъ, що вôнъ невинный...

Вертае Олекса до дому, та якось не злегчѣло ему на совѣсти, не втихомирила ся его грѣшна душа, хоть присяжній узнали, що вôнъ не душогубъ, хоть судъ орѣкъ, що вôнъ невинный.

Иде дорогою, стрѣчають ся зъ нимъ кумы, сусѣды, знакомій, а кожде шепче ему до уха.

— Ты вѣшатель! Ты повѣсивъ брата, згубивъ невинну душу! Ты вбивъ свого стрыка! Въ хатѣ застанешь его трупа... бѣдному старцеви серце пукло зъ горя, не мôгъ пережити смерти своеи дитины, свого единого сына.

Пôдходить жѣнка къ Олексѣ и кричить:

— Чоловѣче, я зъ тобою не можу жити! Ты розбôйничкъ! Въ тебе лихій духъ вселивъ ся. На край свѣта втѣкаю, сыру землю хочу грызти, щобъ тôлько тебе мои очи не видѣли!

Зъявляе ся отець и кричить до Олексы:

— Щезай душогубе! выроде поганый, щезай вôдъ мене! Не сына выгодувавъ я, а люгу змію на соромъ и горе, а людямъ на соблазнь.

— Сотоно зъ моеи крови и зъ пôдъ мого серця! Бодай-же ты бувъ заснѣтивъ ся въ моѣй утробѣ, не була-бъ я дôждала ся такого поруганя и такои неславы!

— Чого вы хочете вôдъ мене? — пытае Олекса. — Де маете доказы, що я повѣсивъ брата?

— Той шнурокъ, душогубе! Той шнурокъ, що у покôйника знайшли на шіѣ! — кричать батько и мати.

— Такъ, такъ! по тôмъ шнурку мы всѣ пôзнали! — загорлала цѣла товпа — ты душогубъ!

— Неправда! — кричить Олекса. — Неправду кажете всѣ... То не шнурокъ, а мотузъ вôдъ телятъ...

— А-а-а! маемо его въ рукахъ! — заревѣла товпа въ лютости. — Самъ зрадивъ ся! Заразъ зъ нимъ до суду!

— На що до суду? Ха-ха-ха! Ще разъ до суду? Заразъ до суду? Заразъ ось-тутъ на сѣмъ сговпѣ при дорозѣ... тутъ... ему й амѣнь! — крикнули присяжній, що недавно повѣли: »нѣ«, вôнъ не душогубъ, не вôнъ повѣсивъ брата. — Проси грѣшнику прощеня не у Господа а у того сонця, що на тебе тôлькій часъ свѣтило! Прости ся зъ поганымъ своимъ житемъ... не богато вже маешь дыхати...

Сто рукъ вхопило Олексу Щупака, привязало горѣлиць до колоды и радять раду: хто першій мае вбити ему цвяхъ у праву руку.

— Занехайте се, людоньки чесній! Не поганѣть своихъ рукъ грѣшною плѣню! — радивъ вѣковый старець-праведникь, — здайте ся на Господа!

— Нѣ, менѣ его дайте въ руки! Я ему доґоджу такъ, що и черваки не погодуютъ ся! — сказавъ опришокъ-палѣй, що недавно выйшовъ зъ вязницѣ.

— Палѣеви! палѣеви вôддати его до руки!— заговорила товпа. — Нѣхто такъ не покарае злодѣя, якъ другій злодѣй.

Палій, гордый зъ порученого ему катôвского уряду, вхопивъ за розжарене зелѣзо, встромивъ Олексѣ Щупакови за пазуху и ставъ приговорювати:

— Найперше слѣды мотуза выпечи ажь до кишокъ... потому руки, ноги, а вкôнци очи, уши и языкъ.

— Боже милостивый будь менѣ грѣшному! — застогнавъ Олекса и... пробудивъ ся...

Передъ нимъ стоявъ стрыйный братъ Гринь зъ черпакомъ и скроплявъ ему голобу зимною водою. Парубчакови ажь слезы въ очахъ стояли, лице вкрывала смертельна блѣдôсть.

Олекса хотѣвъ въ першôй хвили кликати людей о помôчь, щобы гонили вôдъ него духа. Але замѣтивши, що вôнъ таки помѣжь стрыковыми околотами, а мотузъ водъ телять за пазухою въ шкôру вгрызъ ся, протямивъ ся... Ему стало лекше... То бувъ тôлько сонъ — славити Господа! — але лячный, гидкій сонъ, бодай нѣкому таке не снилось!

— Що тобѣ стало ся, Олексо! ты не на роботѣ? — пытавъ Гринь. — Стогнешь тутъ пôдъ стодолою, ажь я до хаты зачувъ. Ты мабуть хорый!

— Дай менѣ спокôй! не пытай ся! — ледво прошептавъ Олекса, звѣвъ ся на ноги, потягнувъ до своеи хаты, немовъ по тяжкôй, довгôй недузѣ.

Въ хатѣ вхопивъ за вѣко старого сусѣчища. Преждевѣцка судина стала купою порохна, а за хвилю горѣла, трѣщала въ печи... разомъ зъ мотузомъ вôдъ телять, тою памяткою давныхъ, лѣпшихъ часôвъ.

Въ мѣру, якъ сусѣкъ догаравъ и попелѣвъ мотузъ, лекшало и Олексѣ Щупакови на совѣсти. Погасъ огонь, — погасла зъ нимъ и гадка братоубійства... на вѣки погасла.

Ст. Ковалѣвъ.

Въ Пенсильваніи.

I.

Чудесный вечеръ на дворѣ,
Скôнчивъ ся денный жаръ:
По працѣ чорнôй зъ пôдъ землѣ
Дôставсь майнеръ-угляръ
И втѣшный, радый, мовь дитя,
Спѣшить за мѣсто въ даль;
Тамъ цвѣтôвъ, травôвъ и житя,
А воздухъ, мовь кришталь.

II.

Бже гень пôзненько, девять бе —
Въ готеляхъ гамôръ, спѣвъ:
Тамъ бѣдный майнеръ пиво пе
И напитись ще невспѣвъ;
Вонъ въ чарцѣ пива топить все,
Надѣю, страхъ, завôдъ —
И те, що завтра принесе
И своей працѣ плôдъ...

III.

Гуляють люде, банда тне,
Вѣнчаесь майнеръ днесь,
Й его до щастя тягне пре
Й вôнъ сему неопресь.
Въ пять днѣвъ опôсля чути скрôзь:
Усунувъ ся закôпъ!
Женихъ-майнеръ до него влѣзъ,
А тамъ — чекавъ го гробъ...

Сава Черецкій.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

вôдъ кôлькохъ днѣвъ моя жѣнка причепила ся до мене, якъ дѣдько до сухои вербы и грызе мовь иржа зелѣзо, (а на таке не треба и выпадку). Якъ знаете, недавно вôдбула ся конвенція »Р. Н. Союза«, до котрого и я належу, тамъ ухвалено якйсь новй »палѣґрафы« чи права, щобы всѣ члены належачй до сего товариства, стрѣляли ся, умерали вôдъ сварки, бійки, піятики и т. п., за що они не будуть выплачувати посмертного. Моя жѣнка вычитала то гдесь въ якійсь бабскôй газетѣ и теперь сварить ся зô мною на забôй, по що я до такого товариства записувавъ ся, воркоче день и нôчь, а часомъ и горнець або мѣтлу бере до рукъ... Кажу вамъ, прійде ся утѣкати.

Грицъ: — Але-жь бôйте ся Бога, куме, то все неправда! Я бувъ самъ лично на конвенціи, знаю, що всѣ делеґаты сеи конвенціи були выбранй членами »Союза«, не бачивъ нѣхто мѣжь ними божевôльныхъ — а все, що они ухвалили служить для добра такъ поодинокихъ членôвъ »Союза« якъ и для цѣлого товариства. Скажѣть менѣ якъ зове ся та газета, що такй дурницѣ написала и хто еѣ выдае?

Василь: — Я не знаю, що за имя мае та газета, але той що еѣ выдае зове ся такъ якъ рôдъ якогось овочу чи огородовины. Отъ такъ крутить ся менѣ на языцѣ...

Грицъ: — Гмъ, гмъ, якже вôнъ бы ся мôгъ называти? Може огôрокъ?

Василь: — Нѣ.

Грицъ: — Може хрѣнъ або гарбузъ?

Василь: — И то нѣ.

Грицъ: — Та може яблоко, черешня, вишня, грушка або с...

Василь: — Грушка, грушка, грушка! То вôнъ выдае сю бабску газету.

Грицъ: — О, я вже знаю, ся газета зове ся »Свѣтъ« и еи выдае о. Грушка, перша пружина цареславнои аґітаціи въ Спол. Державахъ и найбôльшій ворогъ »Союза«. Я его знаю добре, а его газету читавъ тожь. Тамъ самй сплетнѣ и ненависть противъ »Союза«. Раджу длятого вамъ и вашôй жѣнцѣ не читати того, що попишуть рôжнй грушки, анѣ грушокъ нѣколи не ѣсти (особливо падалокъ и гнилиць), бо можна часомъ розвôльнене..... Впрочѣмъ прійдѣть завтра до мене и я оповѣмъ вамъ за все, т. е. за о. Грушку, его газету »Свѣтъ« и т. п. рѣчи, котрй вашôй жѣнцѣ заострили язычокъ (и такъ не тупый), а вамъ насыпали такого бобу за шкôру.

Пôдслухавъ Черепаха.

НОВИНКИ.

— **Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміґраційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касієра пôдъ адресою:** Mr. John Parylak, 436 East 76 st., New York City, **а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою:** Mr. K. Kirczov, 102 Morris Str., Jersey City, N. J.

Комітетъ.

Зъ Русиномъ не жартуй!

Зъ Канады пишуть намъ, що о. Заклиньскій посвятивъ 15 го юлія церковъ въ Winnipeg, а 17-го въ Gonor. Епископъ, о. Кулявый и имъ подôбнй мало що не показились зъ той причины. Они выкляли о. Заклиньского и тыхъ що до сихъ церковъ належать, за що о. Заклинскій повыклинавъ ихъ. Добре имъ такъ. Они, видно, не знали, що о. Заклиньскій давно вже именованый ґенеральнымъ викаріемъ на цѣлу американску Русь.

Забобоннй христіяне.

По смерти одного парôбка въ селѣ Пуста-Шушакъ (на Угорщинѣ) повстала въ лѣтѣ велика посуха а потôмъ великй тучѣ зъ громами, черезъ що люде понесли богато шкоды на поляхъ. Люде зновили, що небôщикъ Іосифъ Шурка ходить по смерти и що его духъ есть причиною тыхъ нещасть. Длятого кôлька парôбкôвъ вôдкопало въ ночи грôбъ, отворили трумну и коломъ пробли ему серце, абы бôльше не мôгъ вставати и ходити по свѣтѣ... Отъ до якого звѣрства доводить неразъ бракъ правдивого духа христіяньского и науки!

— **Якъ** за минувшихъ 11 лѣтъ такъ и сего року въ Пенсильваніи вôдбудесь рôльнича, механічна и промыслова выстава въ Mt. Gretna, Pa., а то почавши вôдъ 20—24. августа. На выставу сю сходять ся фармеры, промысловцѣ, бизнесмены и другй. День 23-го августа буде спеціяльно днемъ редакторôвъ, Editors' Day. Въ тôмъ дни зъѣдуть ся на выставу майже всѣ редакторы середнои и всхôднои Пенсильваніи, где не лишь будуть оглядати выставу, але такожь познакомлювати ся разомъ, держати бесѣды и т. и.

— **Землетрясенє** навѣстило мѣсцевôсть Тинтікъ въ стейтѣ Ютагъ дня 1-го с. м. Було оно такъ сильне, що люде працюючй въ копальняхъ трохи не зôстали засипанй землею. Кôлька отворôвъ копальняныхъ суть сильно ушкодженй, а найбôльше въ копальнѣ Mamouth.

— **Одна** ґазета въ Ню Йорку отримала въ недѣлю безименный листъ вôдъ якогось милосердного анархісты, въ котрôмъ доносить, що на тôмъ самôмъ мітинґу на котрôмъ выбрано Брессія, щобъ застрѣливъ италійского короля, призначено жеребомъ такожь якогось Артура Ґобавелѣ для позбавленя житя McKinley-я.

— **Оденъ** рабинъ дуже побожный, богобоязливый, и моральный, котрый не позволявъ въ себе навѣтъ когутови мати бôльше якъ одну курочку,— оженивъ ся недавно ажь зъ трема жѣнками, перейшовши на магометаньску вѣру.

— **Въ** Будапештѣ розôйшла ся поголоска, що архикнягиня Стефанія, котра недавно вôддала ся за угорского шляхтича Lonyay — покинула свого чоловѣка и хоче взяти розвôдъ.

— **Передъ** кôлькома лѣтами оденъ Русинъ въ Джерси Сити Н. Дж., родомъ зъ Пôдгаець оженивъ ся бувъ зъ полькою и зъ нею самъ спольщивъ ся; сего мѣсяця его „люба“ жена утѣкла зъ однымъ полякомъ въ свѣтъ за-очи на нову, зелену траву.

— **Три** Building & Loan Associations, що мають головнй офісы въ Питсбурґу, перестали робити бізнесъ. Нашй люде зроблять добре, если будуть держатись здалека вôдъ всякихъ Building and Loan Associations.

— LANSFORD, Pa. порожный. О. Петро Кешелякъ поѣхавъ на парохію до Cleveland, Ohio.

— **Люде!** не держѣть грошей дома, або по жидахъ, але несѣть до банку, бо колись пожалуете.

— **Всѣ нашй бизнесмены** повиннй оголоситись въ нашôй рускôй ґазетѣ „Свободѣ“, а люде повиннй лишь ихъ пôдтримувати. Рôвно-жь нашй брацтва повиннй дати до „Свободы“ имя свого предсѣдателя и секретара, и такожь мѣсце где и часъ коли вôдбувають ся мітинґи. Цѣна за такй оголошеня дуже низька. Пишѣть до редакціи а довѣдаетесь.

— **Въ** Scranton заваливъ ся Merchants' and Mechanics' Bank, а не жаденъ другій; грошѣ не пропали нѣкому.

— **Въ** Buffalo, N. Y. умеръ оденъ молодый Русинъ въ шпитали по двотыждневôй слабости. Небôщикъ не належавъ до жаднои організаціи.

— **Парохія** въ McAdoo, Pa. опорожнить ся дня 5. вересня с. р.

— **Зъ горяча** умерло въ пятницю 5 людей въ Филаделфіи и 5 въ Питсбурґу.

— **Въ Гаванѣ**, головнôмъ мѣстѣ Кубы, 52 людей хорыхъ на жовту фебру.

— **Перунъ** вбивъ фармера въ Belvidere, N. J.

— FITZSIMMONS побивъ Рулина въ шестôмъ раундѣ въ Ню Йорку минувшои пятницѣ.

— **50** майнерôвъ що роблять для Nay-Aug Coal Co. въ Scranton, Pa, застрайкували.

— **Сегорôчнй** жнива въ Сполуч. Державахъ не дуже добрй; фармеры мають пôдставу бути невдоволеными.

— **Не важте** ся лучити вашихъ пайпъ, зъ пайпами Sewer Company, що робить теперь на Lackawanna улици въ Олифантѣ. Се значило-бъ запродати себе и свои дѣти въ руки тои компаніи.

— **Конвенція** майнерôвъ въ Гейзелтонъ, Па. радить вôдъ понедѣлка о докованю, двотыждневôй пейдѣ, цѣнѣ за порохъ, важеню угля и пôдвысшеню платнѣ.

— **Аґентомъ „Свободы“** на Jersey City, New York, Brooklyn, Newark, Bayonne, Passaic, Elisabeth, Elisabethport, Bloomfield, Perth Amboy и околицю е **Стефанъ Калакука,** 125 Essex Str., Jersey City, N. J. Вôнъ мае право колектувати грошѣ за „Свободу“ и адвертайзменты.

Редакція.

Взрôстъ еміґраціи.

До Сполуч. Державъ прибуло еміґрантôвъ:

Народнôсть:	1898—1899 р.		1899—1900 р.
Ормянъ	641	—	841
Чехôвъ	1.935	—	2.329
Кроатôвъ	6.837	—	8.906
Англійцѣвъ	4.258	—	4.346
Французôвъ	2.013	—	1.959
Нѣмцѣвъ	21.219	—	23.382
Грекôвъ	2.351	—	3.734
Россійск. жидôвъ	27 086	—	44.520
Айришôвъ	21.637	—	25.200
Италіянôвъ	76 480	—	82.329
Литовцѣвъ	6.033	—	9.170
Мадярôвъ	4.517	—	11.351
Полякôвъ	23.015	—	36.855
Русинôвъ	1.375	—	2.653
Скандинавцѣвъ	16.034	—	22.857
Словакôвъ	13.550	—	25.392

Русинôвъ певно прибуло бôльше, але много подали себе за »мадярôвъ«, а часть за »полякôвъ«. Зъ тыхъ еміґрантôвъ було неписьменныхъ:

Италіянôвъ	40.016
Полякôвъ	10.172
Россійскихъ жидôвъ	8.173
Словакôвъ	6.581
Литовцѣвъ	2.541
Кроатôвъ	2.335
Русинôвъ	1.924
Мадярôвъ	1.718
Нѣмцѣвъ	1.009
Айришôвъ	611
Грекôвъ	571
Скандинавцѣвъ	69

Програма

вечерка деклям. музык. зъ представленемъ театр. устроеного читальнею въ Мейфілдъ дня 16. авг. 1900 р. яко въ память 9-ои рôчницѣ смерти бл. п. Ивана Наумовича.

1. Вступне слово и вôдчитъ о житю и дѣяльности Ив. Наумовича.
2. Хоръ — Приклони Господи — Бортнянского.
3. Деклямація — Слава Руси — выгол. Марія Хованьска.
4. Банда — Думка а Коломыйка — Тымольского.
5. Представленє: „Знѣмченый Юрко“ комедія зô спѣвами въ 2 дѣйствіяхъ, Ивана Наумовича.

I. Дѣйствіе.

ОСОБЫ:

Стефанъ Чорноусъ, господаръ	Ст. Пейко
Доця, его жѣнка	Марта Шлянта
Юрко, ихъ сынъ	Михаилъ Фуртакъ
Єлена, ихъ дочка	Марія Хованьска
Гласовичь, реептый	Архинъ Трембачь
Проць Николинъ, ст. высл. воякъ,	А. Ґела
Никола, вôйтъ	Николай Ґела
Семенъ, радный гром.	Петро Ґузей
Миронъ, радный гром.	Андрѣй Телепъ
Василь, присяж.	Андр. Иваникъ
Циганъ.	Алексій Шлянта

6. По 1-ôмъ дѣйствію деклямація „Наша дорога“ — Іосифъ Дзвôнчикъ.
7. Хоръ — Потпурѣ изъ рускихъ народныхъ пѣсней.
8. Банда — „Overture.“
9. Деклямація — „Мое серденько не тужи“ — Варвара Ґела.
10. II Дѣйствіе „Знѣмченого Юрка“
11. Хоръ — Многая лѣта.
12. Банда — Маршь рускій.

— **Маєшь дѣти?** Чому жь не запишешь ихъ до „Р. Н. Союза?“ Коштуе лишь 25 центôвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшй.

ПОСМЕРТНЙ ВѢСТИ.

Олекса Киляръ, родомъ зъ Синявы, пов. сяноцкого, Галичина, членъ бр. св. О. Николая въ Pittsburg, Pa. и членъ »Р. Н. Союза« ч. гол. кн. 1846, дня 21. юлія б. р. зôставъ убитый треномъ.

Діонизій Свагла, родомъ зъ Olyphant, Pa., сынъ покôйного К. Сваглы, членъ »Р. Н. Союза« ч. гол. кн. 999, дня 28. юлія б. р. умеръ на запалене кишокъ.

Вѣчная имъ память!

ВСЯЧИНА.

1.

АФОРИЗМЫ О ДѢВЧАТАХЪ.

Рôжниця межи виномъ а дѣвчиною есть тая, що вино стае лѣпше чимъ старше, а дѣвчина противно.

2.

Єсли хто вспôмне сѣмнайцятьлѣтнôй дѣвчинѣ о женихови, то перше еѣ пытане есть: »якій вôнъ?« Двайцятьлѣтна дѣвчина зновь пытае ся впередъ: »а чимъ вôнъ есть?« Трійцятьлѣтна дѣвчина наймудрѣйша, бо пытае напередъ: »а де-жь вôнъ есть?«

3.

Дѣвчина такъ довго вѣрна свому нареченому, якъ довго другого не побачить.

ПЕРЕДЪ СУДОМЪ.

Судія: — Чи вы вже були коли каранй?

Свѣдокъ: — Судово еще нѣ, але маю велику кару въ дома, бо мешкаю зô свекрухою«.

ЩАСЛИВЫЙ ДОЛЯРЪ.

А.: — Длячого той доляръ называесь щасливымъ?«

Б.: — Бо я вже три дни ношу его въ кишени и моя люба жѣнка его не знайшла.

СТАРОКРАЄВЫЙ ЦИРУЛИКЪ.

Селянинъ: — А кôлько вы пане Гершко схотѣлибысте вôдъ мене за вырване одного зуба?

Цируликъ: — За кожду годину 50 кр.

ПОЄДИНЧА ВÔДПОВѢДЬ.

— Добрый день, мôй дорогій пріятелю, якъ тобѣ поводить ся, тай що робишь?

— Довги — вôдповѣвъ запытаный.

НА БАЛЮ.

Хлопець: — Скажѣть менѣ панно Маню, въ якôмъ вѣцѣ повиннй — пôсля вашои думки — дѣвтата выходити замужь.

Дѣвчина: — Менѣ здаесь, що въ моимъ вѣцѣ найлучше.

ПÔШОВЪ ЗА ПОРАДОЮ.

Адвокатъ: — Якимъ способомъ образивъ васъ папъ Лобосъ?

Мѣщанинъ: — Вôнъ сказавъ до мене, абы я собѣ ишовъ до чорта.

Адвокатъ: — Но и що-жь вы потôмъ зробили?

Мѣщанинъ: — Я прійшовъ до васъ, пане гадукатъ.

Въ Патерсонѣ, Н. Дж. есть найлучше зъорґанізована ґрупа американьскихъ анархистôвъ и зъ тои ґрупы походить Каетано Бреші, Италіянець, котрый замордувавъ италійского короля Гумберта.

Въ 1447 роцѣ въ Англіи выдано законъ, що кождый »айришь« мае голити бороду и вуса (забули додати и голову).

— Найбôльшій пожаръ мавъ бути въ Чікаґо 1871 р. Огонь обнявъ бувъ 2,000 акрôвъ землѣ, а спалило ся маетку вартости 195 міліонôвъ дол. въ двохъ дняхъ.

— Якъ на небосклонѣ покаже ся дуга рано, то есть се знакомъ дощу, а якъ вечеромъ, то буде погода.

— Хинцѣвъ рахують на 400—500 міліонôвъ душь. Докладнои статистики Хинъ нема.

— Астрономы припускають, що на небосклонѣ есть що найменше 17 міліонôвъ кометъ.

— Дванайцять дол. и 30 цнт. пенсіи зъ касы державнои въ Вашінґтонѣ побирае лишь 7,051 чоловѣкъ зъ Полудневои Каролайны.

— Якъ зъ кождого плейзу будуть нашй читателѣ дописовати до »Свободы«, то буде »де-що цѣкавого«.

— Оденъ фармеръ зъ Огайо хоче продати до музеумъ въ Вашінґтонѣ мышаче гнѣздо за $100. Каже, що въ своѣй шуфлядѣ мавъ вôнъ розмаитй білѣ на $100, зъ котрыхъ мыши зробили собѣ гнѣздо и выховали молодй.

— Половина всѣхъ громôвъ ударяе въ воздусѣ, 34 процентъ зъ всѣхъ громôвъ ударяе въ домы, 11 въ дерева а 9 въ стодолы.

— Оденъ американьскій лѣкаръ зъ Толедо, Огайо, Dr. G. W. McRae, »вынайшовъ« нову слабôсть electromosis. Вôнъ каже, що люде въ Америцѣ дуже мало ходять ногами, лишь ѣздять по стріткарахъ, тренахъ, а понеже та ѣзда есть дуже скора и небеспечна, то се вплывае згубно на системъ нервовый, люде дôстають хоробы серця, нирокъ и утробы, котру то хоробу называе той лѣкарь — електромозісъ.

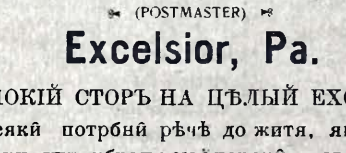

Друкарня „Свободы“

выготовляє дуже точно, —скоро и дешево— всякй рѣчи, якъ:

СТАТУТА ДЛЯ БРАТСТВЪ, ТІКЕТЫ НА БАЛѢ; ВÔДОЗВЫ, ЛИСТЫ

и взагалѣ всякй рѣчи входячй въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: рускôй, польскôй и словацкôй.

Читайте „Свободу!“

Бачнôсть!

Мôй бальсамъ розходить ся на всѣ стороны Америки и много отримавъ я подякъ за той лѣкъ, що вже тысячамъ людей добре зробивъ. Виджу, що нетреба кождого тыжня рекомандувати его, длятого тôлько 2 разы на рôкъ подамъ до вѣдомости на будучнôсть. Однакъ якъ хто заслабне, най до мене напише пôдъ поданою адресою. Крôмъ бальсаму можна у мене дôстати найлѣпшу масть на очи пôсля рецепты д-ра Саламона, найсвѣтлѣйшого лѣкаря про слабости очей. Отже сховайте се собѣ, щобысте знали и на дальше де маете ся удавати.

Rev. D. Polivka,
Box 200,
Nothampton, Pa.

— **Вже друкуєсь „Руско-англійскій провôдникъ“,** (книжка до науки англійскои мовы). Коштувати буде лишь **25** центôвъ. Просимо завчасу замовляти!

ЧИ НЕ ЗНАЄТЕ, ЩО
Семанъ Митренко
—мае—
готель и галю на забавы
на River str., въ ОЛИФАНТѢ?

НАЙЛѢПША ҐРОСЕРНЯ въ Олифантѣ
Ковальчика и Осеняка
на River Str.
Хлопцѣ и жѣнки купуйте у нихъ а не пожалуете.

Юрко А Прокоповичь,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,
нотаръ публичный,
посылає грошѣ — продає шифкарты.

Краяне зъ Олифанту и околицѣ не ходѣть до чужихъ посылати грошѣ до старого краю або куповати шифкарты, бо все тое може для васъ зробити, вашъ знакомый, христіянинъ, Михайло Босакъ.

Вôнъ мае такожь гуртовный складъ (wholesale) всякихъ напиткôвъ въ OLYPHANT, Pa.

КОЖДЫЙ

Кождый може теперь друковати листы и иншй потрѣбнй письма.

Мои новй машинки до друкованя ч. 4, на котрыхъ можна друковати великими и малыми буквами чисто и рôвно вже суть готовй.

Пошлѣть стемпъ, а дôстанете цѣнникъ машинокъ до друкованя, гармонѣкъ, годинникôвъ, що выгравають пѣснѣ та кукавокъ и много ще иншихъ, цѣкавыхъ рѣчей.

Адресуйте листы: **S. Keltonik,** PUNXSUTAWNEY, PA.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $2000.

Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звчайнй.

Посылае такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

P 59

Купуйте книжки и газеты!

Толстой. Воскресеніе. Романъ, 85 цнт. въ оправѣ	$1.35
„ Воскресеніе съ рис. въ 2 т.	$2.20
въ оправѣ	2.75
„ Жизнь и ученіе Ісуса	13
„ Что такое искусство	21
„ О борьбѣ со зломъ	21
Финляндскій разгромъ. Сборникъ	40
Студенческое движеніе	43
Сибирякъ. Студенческое движеніе въ Россіи	8
Зибаровъ. О сожженіи оружія	16
Конференція въ Гаагѣ	11
Гопсъ. Правда о библіи	31
Рабочее дѣло въ Россіи	17
Очерки изъ исторіи англ. раб. союзовъ	22
Что такое государственный преступникъ	8
Листки Свободнаго Слова, Нр. 13 14 по 16	
Свободная мысль Нр. 4 и 5, 1899, Нр. 1—4 1900 по	11
Накапунѣ Нр. 11—16 по	11

За почту платимо самй.
Адресуйте:
A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Юліянъ Копистяньскій
(Julian Kopyscianski)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

РУСКЙ КНИЖКИ МОЖНА ДÔСТАТИ
въ книгарнѣ рускои читальнѣ им. М. Шашкевича.
Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olyphant, Pa.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

(19)

Руско-англійскій провôдникъ.

—ЗЛАДИВЪ—

Стефанъ Макарь.

(Конець.)

хиба (похибка)	fault, mistake, defect (фолт, мистейк, дефект)
хибный (о)	wrong (ронґ)
хлопець	boy (бой
хлѣбъ	bread (бред)
хмара	cloud (клавд)
хмарити ся	to cloud (ту клавд)
холодъ	shade, coolness (шейд, кулнес)
холодити	to cool (ту кул)
холодный	cool (кул)
холодно	cooly, chilly (кулі, чілі)
ходити	to walk, to go (ту вок, ту ґо)
хороба (недугъ)	sickness (сикнес)
хорый	sick (сик)
ховзко	slippery (слипрі)
хребетъ	back (бек)
хрôнъ	horse-radish (горс-редиш)
хробакъ	worm (ворм)
хрестъ	cross (крос)
хрещенє	baptism (бептизм)
христіянинъ	christian (крішчен)
хусточка до носа	handkerchief (генкерчіф)
худоба (товаръ)	cattle (кетл).

Ц.

Цаль	Inch (инч)
цвяхъ (гвôздь)	nail (нейл)
цвинтарь	cemetery (семетері)
цвѣтокъ	flower (флавер)
цегла	brick, tile (брик, тайл)
цегляръ	brick-maker (брик-мейкр)
цегольня	brick-kiln (брик-килн)
церковь	church (чьорчь)
цитрина	lemon (лемон)
цитринова вода	lemonade (лимонейд)
цигаро	cigar (сиґар)
цибуля	onion (аніен)
цло	duty, toll (дюти, тол)
цукоръ	sugar (сюґр)
цѣлувати	to kiss (ту кис)
цѣдити	to strain, to filter (ту стрейн, ту филтер)
цѣлый (весь)	whole (гоул)
цѣна	price (прайс)
цѣнникъ	pricelist (прайслист)
цѣнный	valuable (велюебл)
цѣпъ	flail (флейл)
цѣль (мета)	aim, goal (ейм, ґол)
цѣляти	to aim (ту ейм).

Ч.

Часъ	Time (тайм)
часопись (газета)	newspaper, gazette (нюспейпр, ґазет)
частый	frequent (фріквент)
часто	often, frequently (офн, фріквентлі)
частина	part, portion, parcel (парт, поршен, парсел)
часточный	partial (паршел)
частково	partly (партлі)
чай (гербата)	tea (ті)
честилюбивôсть	ambition (ембишн)
честилюбивый	ambitious (амбишес)
чеснота	virtue (вирчю)
чесный	virtuous, honest (вирчюез, анест)
честь	honor (анер)
чекати (ждати)	to wait (ту вейт)
черпати (начирати)	to draw, to scoop (ту дро, ту скуп)
червоный	red (ред)
чесати	to comb (ту ком)
чемный	kind (кайнд)
четвероугольникъ (квадратъ)	square (сквер)
черевики	shoes (шюс)
чинъ	action, deed (екшн, дід)
чинити	to do (ту ду)
чинный	active, busy (ектив, бизі)
число	number (номбер)
чистота	cleanliness (клінлинес)
чистити	to clean (ту клін)
чистый	clean, clear, pure (клін, клір, пюр)
чисто	clean, neat (клін, ніт)
членъ	member (мембер)
членъ огневои сторожѣ	fireman (файрмен)
чобôтъ	boot (бут)
чоло	forehead (форгед)
чорнякъ (муринъ)	black man, nigger (блек меп, ниґр)
чорный	black (блек)
чортъ	devil (девл)
чортôвскій	devilish (девлиш)
чоловѣкъ	man (мен)
човенъ	boat (бовт)
чому	why, wherefor (гвай, гверфор)
чôснокъ	garlic (ґарлик)
чуте	feeling (филинґ)
чути (чувствувати)	to feel (ту філ)
чужина	strange land (стрейндж ленд)
чужинець	stranger, foreigner (стрейнджер, фарінер)
чужій	strange (стрейндж)
чудо (подивъ)	wonder, miracle (вондер, миракл)
чудувати ся	to wonder (ту вондер)
чудный (чударный)	strange, odd (стрейндж, ад)
чути (ухами)	to hear (ту гір).

Ш.

Шафа	Cupboard (копборд)
шапка	cap (кеп)
шахта	mine, pit (майн, пит)
шваґеръ	brother-in-law (бродр-ин-ло)
шваґриня (братова)	sister in-law (систер-ин-ло)
швець	shoemaker (шюмейкер)
шинкаръ (корчмаръ)	saloon-keeper (салюн-кіпер)
шило	awl (ол)
ширина (широкôсть)	broadness, wideness (броднес, вайднес)
широкій	wide, broad (вайд, брод)
шити	to sew (ту со)
шинка	ham (гем)
шія	neck (нек)
шкло	glass (ґлес)
шклянка	glass (ґлес)
шкôра	skin (скин)
шкода	damage, loss (демедж, лос)
школа	school (скул)
шляхотный	noble, generous (нобл, дженерез)
шпилька	pin (пин)
шпиталь	hospital (госпител).

Щ.

Щастє	Happiness, fortune (гепинес, форчен)
щасливый	happy (гепі)
щасливо	happily (гепилі)
щедрый (святый) вечѣръ	christmas eve (крисмес ів)
щирый	sincere, open (синсір, опен)
щоденный	daily (дейлі)
щорôчный	annual, yearly (енюел, йірлі)
щѣтка	brush (брош).

Ѣ.

Ѣдкій	Poisonous (пойзонес)
ѣдальня	dining room (дайнинґ рум)
ѣдець	eater (ітер)
ѣздити	to ride (ту райд)
ѣзда	ride (райд)
ѣжь	hedge-hog (гедж-гаґ)
ѣсти	to eat (ту іт)
ѣхати	to ride (ту райд).

Ю.

Ювилєръ	Jeweler (джуелер)
ювилей	jubilee (джубилі)
юхтъ	russian leather (рошен ледер).

Я.

Яблоко	Apple (апл)
яблоко райске	tomatoe (томейто)
яблôнь	apple-tree (апл-трі)
яблочникъ	cider (сайдер)
ягода	berry (бері)
ягня	lamb (лем)
ядъ	poison (пойзн)
языкъ	tongue (тонґ)
яйце	egg (ейґ)
яєчниця	omelet (омлет)
яма (рôвъ)	ditch, pit (дичь, пит)
ярмарка (торгъ)	market (маркет)
ярмо	yoke (йок)
ярина	vegetable, plant (веджетейбл, плент)
ясла (жолобъ)	crib (криб)
яснôсть	brightness (брайтнес)
ясный	clear, bright (клір, брайт)
ясно	bright, light (брайт, лайт)
ящѣрка	lizard (лизард).

Першій, рускій салюнъ и РЕСТАВРАЦІЯ ВЪ ПІТСБУРГЪ, ПА.

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.

Мае вôнъ гарный салюнъ, де можь дôстати напиткôвъ всякого рода, а при тôмъ утримуе реставрацію, де можь дôстати всѣлякого ѣдженя. Салюнъ Алекс. Федорчака пôдъ назв. „народный готель" есть при Carson Str. No 716 мѣжь 7 а 8 улицею недалеко рускои церкви.

Памятайте

НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

Dr. F. J. Meek

Д-р МИКОЛАЙЧИК.

Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй недуги совѣстно и въ короткм часѣ. Особенно незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Оденъ зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштуе сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —

готельничій

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

✳ TROMETTER'S ✳

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій спосôбъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравець

ПЕТРО КУЗМИЧЬ,

146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убранє, нѣколи того не пожалуе.

Йосифъ Пейко

рускій готельникъ

— Cor. Commercial & Franklin Street —

въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русинôвъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хочете добре забавити ся, йдѣть до Пейка. Чекаешь на „стріткару", зайди до Пейка, а нѣколи не спôзнишь ся, бо она йде попри самй дверѣ.

АДВОКАТЪ ЗÔ СТАРОГО КРАЮ.

—докторъ правъ—

ЮЛІЯНЪ ЧУПКА

3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто хоче въ Галичинѣ вôдобрати грунтъ, спадокъ, сколектовати грошѣ, увôльнити ся вôдъ Waffenubung и контролѣ войскои, або боронити ся въ процесѣ, такожь пôслати повномочіє, най ся зголосить до д-ра Чупки.

Адресъ на почтѣ: P. O. Box 372, Wilkes Barre, Pa.

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.

PITTSBURG, PA.

Кождый то знае, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покôнчивъ свои науки въ старôмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на університетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Філядельфіи, осѣвъ въ Пітсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

Хто бы мавъ деяке право най не ходить по покутныхъ жидôвскихъ „тлумачахъ", але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Воколека. Вôнъ залагоджуе всякй справы въ судѣ ту и въ старôмъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такій

W. Vokolek

ATTORNEY AT LAW,

502 Lackawanna Ave.

COR. WASHINGTON AVE

Scranton, Pa.

РУСКА БУЧЕРНЯ

Игнатія Трохановского,

на Second Str.

в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у свого руского бучера, а то по дуже низькôй цѣнѣ. Розвозить все на часъ, Хвалити богато не треба, бо добре само хвалить ся.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, НА.

Юрія Хиляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танй грошѣ, то най йде куповати до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продае вôнъ такожь „шифкарты" и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣть до старого знакомого!

Гавріилъ Малинякъ

Гуртовный складъ

(Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

O. Murdza & Bros

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЬ.

Сторъ заосмотревый найлучшими товарами, спроваджоваными впростъ зъ першорядныхъ складôвъ. Живить вôнъ майже всѣхъ Русинôвъ въ Mt.Carmel. Продае такожь майнерскй одяги и посылае грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и беспечно.

СВÔЙ ДО СВОГО!

Єфремъ Лучковець

E. NDEPENDENCE near VINE STR.

въ Шамокінъ, Па.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зô всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другй напоѣ все свѣжй и найлѣпшого ґатунку. Услуга чемна и солідна. Склянки великй и малй пôсля вподобы.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ

Вынаймае такожь „керичи" на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ

300

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способность стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожь свою власну аптику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помочнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

STANISŁAW SZARŻYŃSKI

805 Carson str.

S. S. PITTSBURG, PA.

Аптикарь зô старого краю. Мае лѣкарства на всѣ хоробы, навѣть на гостець и мадру. Оденъ бльокъ вôдъ рускои церкви.

Учѣте ся, браты мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И свого не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,
Въ вашихъ лишь серцяхъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.